

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De gradibus dignitatum ecclesiasticarum. Cap. ii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

cificè adiens amicabilem exceptus, à Papa Joanne XII. Imperator, & Augustus vocatus fuit, & ordinatus, ut per Frofard. quem refert, & sequitur Card. Baro. *ann. 912, in princip.* & post plures alios per ipsum citatos Card. Bellarm. *de transl. Imper. Romani lib. 2, cap. 3. per tot.* & ex persona ipsius Othonis, non autem Henrici Regis patris, ut aliqui scripserunt, qui Imperialem coronam non fuit assecutus, ut per Bellarm. *dict. lib. 2, cap. 2, in princ.* Imperium Occidentale auctoritate Pontificia fuit translatum ad Germanos, idem Cardin. Bellarm. *eod. cap. 3.* & Baron. *dict. annal. 962, in princ.*

46 Non enim jure Imperator dici potest, qui à Papa non est coronatus, Clementin. unic. in princip. de jure jurand. & Baron. *annal. 871, §. dicitur autem, & §. illud autem, & ann. 888, §. eodem anno, tom. 10.* Ideò, quia Henricus, nec Conradus, minusque Ludovicus Arnulphi filius, Reges coronam Imperialem habuerunt, in aliorum Imperatorum numero minimè fue-

runt ascripti, ut post plures per ipsum citatos, testatur Bellarm. *dict. cap. 2, §. accedant postremo.*

47 Demum Innocentius Quartus, qui pluribus nefandis excessibus commissis causantibus, sacro præsente Concilio Lugdun. Fridericum Secundum, Imperio, & Regnis omnique honore, & dignitate privatum Domino ostendit, denunciavit, & sententiando privavit; atque omnes, qui ei juramento fidelitatis tenebantur astricti, à juramento hujusmodi perpetuò absolvit auctoritate Apostolica firmiter inhibendo, ne quisquam de cætero illi tantquam Imperatori, vel Regi, pareret, decernendo quoslibet, qui ei deinceps velut Imperatori, vel Regi, consilium, vel auxilium præstarent, seu favorem, ipso facto excommunicationis sententiæ subiacere, & eisdem ad quos in eodem Imperio Imperatoris spectabat electio, ut eligerent liberè successorem, permisit, ac liberè declaravit, *cap. ad Apostolica, de sent. & re jud. in 6.*

DE GRADIBVS DIGNITATVM Ecclesiasticarum. Cap. II.

S V M M A R I V M.

1 Papa habet curam, & regimen Universali Ecclesiæ. 2 Cardinales personas Apostolorum representant, & sunt pars corporis, ac membra Papa. 3 Cardinalium gradus est tripartitus in Episcopos Presbyteros, & Diaconos. Est ultra septuaginta esse non possunt.	4 Cardinales Episcopi sex. 5 Optantur sex Episcopatus Cardinalium inter presentes. 6 Cardinales in eorum Episcopatibus habent ordinariam jurisdictionem. 7 Cardinales Presbyteri 50. & Diaconi 14. esse possunt, & numerus 70. à Papa Clemente Octavo fuit expletus.

B 3

8 Car.

- 8 Cardinalibus singulis singula Ecclesia pro titulo Cardinalatus conferuntur.
- 9 Cardinales sub regulis Cancellaria non comprehenduntur.
- 10 Ecclesia Titulares pro 50, Presbyteris Cardinalibus qua.
- 11 Ecclesia Titulares pro 14, Diaconis.
- 12 Cardinalis ex omnibus nationibus sunt promovendi.
- 13 Aetas requisita, ut quis ad Cardinalatum possit promoveri.
- 14 Illegitimi etiam per subsequens matrimonium legitimati corpore vitiiati, ac consanguinei, & affines in aliquibus gradibus ad Cardinalatus celsitudinem sunt inhabiles.
- 15 Papa contra constitutionem praedecessoris dispensare, & illam revocare potest.
- 16 Cardinalibus aliae dignitates conferuntur.
- 17 Legatorum tria sunt genera.
- 18 Legati de latere primum locum obtineas, & beneficia conferre possunt.
- 19 Legati missi, qui.
- 20 Legati etiam de latere, & Nuntii causas in prima instantia cognoscere non possunt.
- 21 Nuncio Apostolico non creditur, nisi ostensis literis facultatis.
- 22 Nuncio Apostolico, in quibus credatur sine ostensione litterarum.
- 23 Cardinali soli non creditur, ubi agitur de alterius praedicio.
- 24 Facultates Nunciorum non extenduntur ad collationem beneficiorum in Cathedralibus existentium.
- 25 Legati nati, qui sint.
- 26 Episcoporum ordo est quadripartitus.
- 27 Patriarchae principales sunt quatuor.
- 28 Patriarchae, quomodo inter ipsos praecedant.
- 29 Primates, & Patriarchae nomine differunt, sed idem & officio.
- 30 Abbates, etiam exempti, & habentes in dioecesi jura Episcopalia, tenentur Episcopo reverentiam exhibere.
- 31 Abbates praeseruntur omnibus dignitatibus Ecclesiasticis secularibus post Pontificalem, quando dignitates collegialiter non procedunt.
- 32 Abbates Ordinum capita qui sint.
- 33 Canonici Cathedralium collegialiter sedentes, vel incedentes Cathedralium Ecclesiam representant.
- 34 Protonotarii alij ordinarii, & alij extraordinarii.
- 35 Protonotariatus est dignitas, & quomodo alias dignitates praecedat.

PAPA uti Petri successor habet curam, & regimen universalis Ecclesiae tam in concernentibus Papae electionem, ac S. R. E. Cardinalium promotionem, quam Patriarcharum, Primatum, Archiepiscoporum, & Episcoporum sanctiones, cap. in novo, 21, dist. cap. sacrosancta, 22, dist. & cap. in illis, 80, dist. Eugen. IV. in Bull. constit. 1, Paulus IV. constit. 2, Pius IV. constit. 81, & Sixtus V.

in constit. 50, incip. postquam verus, in Bulla, part. ult. post Papam † primum locum obtinent S. R. E. Card. qui personae sanctorum Apostolorum representant, & sunt Papae consilarii, ac coadjutores, cap. per venerabilem, ante fin: vers. sunt autem sacerdotes, ex. qui fili fin: leg. cap. fundamenta, de elect: in 6, & pars corporis, ac membra ipsius Papae, ut trad. Felin. in cap. ad aures, numer: II,

mer. 11, in princip. de rescript: Card: Jacob: in tract: de conc: lib: 1, numer: 118, & 126, tom. 13. Paulus IV. in Bull. Rom. cap. 8, in princip. & Purpur. in rubr. de jurisd. omnia. jud. numer. 15 Cardinalatus enim celsitudo, ac splendor dignitati Regiæ comparatur, immo præferitur. Inquit enim S. Ambros. Nihil est in hoc sæculo excellentius sacerdote, nihil Episcopo sublimius, ut in lib. de dignit. sacerdot. cap. 3. & pluribus auctoritatibus hanc veritatem, probat Card. Bellarm. in Apolog. pro respons. ad regem Brit. cap. 4, §. igitur Cardinales, & fere per tot. posui alibi. Sixtus V. in const. 50, in princip. & §. prætere a.

3 Cardinalium gradus † est tripartitus in Episcopos, Presbyteros, & Diaconos, ac numerus præfinitus, ne ullo usquam tempore ultra septuaginta esse possint, ut statuit idem Sixtus in dict. constit. §. de prædicatorum fratrum, imitans figuram septuaginta sanum, quibus Deus auferens de spiritu, qui erat in Moysè, dedit, ut sibi essent in regimine coadjutores, ut in lib. Numer. cap. 11.

4 † Quorum septuaginta Cardinalium sex sunt Episcopi, licet olim essent septem, videlicet Ostiensis unitus cum Veliterno, qui primus est in ordine, & dignitate, præcedens omnes, & immediatè sequitur Papam; quod habuit ex privilegio Ecclesiæ Ostien. quia consecrat Papam; & ungit Imperatorem: Abbas in c. antiqua, num. 6, de privil. Cassan. in Cat. glo. mun. par. 4, consid. 12, vers. & adverte, c. cum venerabilis, de consuet. Portuensis, & S. Rufinæ ob martyrium, quod Rufina in eodem loco passa fuit, secundum locum obviat, uniusque tantummodo est Episcopa-

tus, licet Cassan. duos distinctos errore ductus, connumeraverit, in eod. vers. & adverte. Tusculan. tertius, Sabinensis, quartus, Prænestinus, quintus, & Albanensis, sextus; de quibus in constitut. Sixt. V. in Bull. cap. 56, §. ex Diaconis par. ult. qui sunt sub Romano Pontifice, & non in alterius Provincia, ut ibi vers. Ostiensis, & primum gradum constituunt, ac secundum anterioritatis creationis prærogativam, & ordinis sacerdotalis susceptionem optantur † inter presentes in Curia, quia in optione absentes pro mortuis habentur, nisi ex causa publica absentes, & extra Romanam Curiam per Roman. Pontif. fuerint destinati, ut in Constitutione Pauli Papæ IV. in Bull. Rom. cap. 8. Ostiensi autem, qui Decanus existit, præcipuus honor tribuitur, † habentque in eorum Episcopatibus ordinariam jurisdictionem cum beneficiorum collatione. Secundus † gradus est Presbyterorum, quorum numerus ad summum quinquaginta fuit stabilitus, ut in ead. constit. 50. Tertius est Diaconorum, qui ultra quatuordecim esse non possunt, ut in d. constit. 50. Nunquam autem hæcenus perfectus fuit numerus septuaginta Cardinalium, nisi quando Clemens Papa VIII. sub die 3. Martii 1599. illum explevit. Singulis † autem singulæ Ecclesiæ pro titulo Cardinalatus à Papa conferuntur, & si Ecclesiæ sunt collegiatae, vel alias habent beneficia ad eorum collationem, quocumque tempore, & quovis modo vacant, ab ipsis Cardinalibus titularibus personis sibi bene visis conferri possunt, quacumque reservatione non obstante, quia in beneficiis † ab Ecclesiis Cardinalium dependentibus nulla cadit reservatio, cum Cardinales sub regulis Cancellariae

- riæ non comprehendantur, ut per Felin. in c. in eos, n. 2, de Heret. Gomel. in proæn. regul. Cancell. q. 6, num. 9, & 10, verſ. & ſub iſta generaliter, & in reg. de idiom. quaſt. 3, num. 6, & Ancar. conſi. 295, n. 6.
- 10 Quinquagiata Presbyteris † Cardinalibus, qui ſecundum ordinem conſtituunt, pluribus antiquis titulis reformatis, fuerunt pro titulis assignatæ Eccleſiæ S. Crucis in Hieruſalem, SS. Marcellini, & Petri, SS. Quatuor Coronatorum, & SS. Joannis, & Pauli, S. Anaſtaſiæ, S. Sabinæ, S. Stephani in Cœlio Monte, S. Clementis, SS. Nerei, & Archillei, S. Suſannæ, S. Pudencianæ, S. Sixti, S. Petri ad Vincula, S. Martini in Montibus, S. Eufebii, S. Prifcæ, S. Vitalis, S. Marci, S. Marcelli, S. Laurentii in Lucina, B. ſilicæ duodecim Apoſtolorum, S. Laurentii in Damaso, quæ S. R. E. Vicecancellario pro tempore exiſtenti perpetuò conceſſa, & assignatæ eſt, S. Sabinæ, S. Cæcilie, S. Chryſogoni, S. Praxedis, S. Mariæ Tranſtiberim, SS. Quirici, & Julitæ, S. Joannis ante portam Latinam, S. Agnetis in Agone, S. Laurentii in Palisperna, S. Thomæ in Parione, S. Sylveſtri in Campo Martio, S. Paneratii, S. Bartholomæi in Inſula, S. Matthæi in Merulana, S. Mariæ de Araceli, S. Mariæ in Via, S. Mariæ ſupra Minervam, S. Mariæ Angelorum in Thermis, S. Hieronymi Illyricorum, S. Honaphrii in Janiculo, S. Auguſtini, S. Mariæ de Populo, Alexii in Aventino, S. Blaſii de Annulo, S. Mariæ de Pace, S. Salvatoris de Lauro, S. Petri in Monte Auteo, Sanctiſſimæ Trinitatis in Monte Pincio, & S. Mariæ Tranſpontinæ.
- 11 Quatuordecim † Diaconis Cardinalibus, qui tertium Cardinalium ordinem tenent, fuerunt pro titulis applicatæ Eccleſiæ S. Mariæ in Aquiro, S. Mariæ in Coſmædin. SS. Coſmæ, & Damiani, S. Mariæ Novæ, S. Hadriani, S. Mariæ in Via lata, S. Mariæ in Porticu, S. Angeli in Foro piſcario, S. Nicolai in Carcere Tulliano, S. Mariæ in Dominica, S. Eufachii, S. Viti in Macello, S. Agathæ, & S. Georgii ad Velabrum, ut in litteris ejuſdem Sixti, in eodem Bull. c. 56, part. ultim. In dictis autem titulis, aliſque Eccleſiis ſibi ſubjectis, Cardinales habent iurisdictionem Episcopalem, capitulo hiſ qua, de maſo. & obed. & ibi Felin. Poſt alios, quos citat, num. 1.
- 12 In Cardinalium promotione † omnium Chriſtianitatis nationum ratio debet haberi, Conc. Trid. in cap. 1, §. ea verò omnia, de reform. ſeſſ. 24, & Sixtus V. in ead. conſtit. 50, §. primùm igitur, & §. ut autem ipſi, in Bullar. par. ult. Sed nullus in
- 13 Diaconum Cardinalem aſſumi poteſt, niſi ſaltem in vigefimoſecundo ſuæ ætatis anno fuerit conſtitutus, ita ut omnino intra annum ad ſacrum Diaconatus ordinem valeat, & debeat promoveri, ut in ead. conſtit. 50, §. neque poſt. † Illegitimi etiam per ſubſequentis matrimonium legitimated, aut ſuper defectu natalium auctoritate Apoſtolica diſpenſationem conſecuti, ad Cardinalatus ceſſitudinem ſunt inhabiles, ut in di. conſtit. 50, §. præterea.
- Qui verò ob defectus, vitia, aut impedimenta, ad ſacros ordines juxta canonicas ſanctiones promoveri nequeunt, etiam ſi diſpenſationem auctoritate Apoſtolica obtinuerint, & qui alicujus criminis, aut infamiæ nota reſperſi fuerint, pariter in Cardinales, ullo unquam tempore aſſumi poſſunt, ut ibi, §. ſed, & in ſuper.
- Prohibentur etiam ad Cardinalatus honorem aſſumi filios utriuſque ſexus, etiam

etiam ex legitimo matrimonio procreatos, vel ex eis nepotes habentes, quia nequeunt suæ testimonium continentia exhibere, & pater erga filios naturali affectus nimium quadam propensione alligatur, ut verendum sit, ne propterea variis propriæ domus negotiis, ac multiplici liberorum cura distractus; Ecclesiæ negotia sibi credita, aut negligenter tractet, aut minus sollicitè, & fideliter, quàm par sit, ejusdem Ecclesiæ jure tueatur, ut in eadem constit. 50, §. eum autem, cap. priusquam, in fin. 28, dist. & c. sicut ver. habentes, 47, dist.

Et pater, etiam ex uno parente germanus, vel patruelis consobrinus, aut amittinus patruus, aut avunculus nepotis ex fratre, vel sorore Cardinalis viventis, eo vivente, & è converso talis nepos patris, aut avunculi, Cardinales esse prohibentur, ut ibidem, §. Insuper ut, & §. sed, & par. 15, ead. 50, constit. Salva tamen Papæ auctoritate, quia in omnibus supra expressis, in suis Cardinalium promotionibus dispensare potest, tam super ætate, quàm numero, & aliis impedimentis, ut habetur infra in cap. de Dispensat. serè per tot. cum possit constitutiones prædecessorum revocare, Clemen. un. & ibi gloss. in ver. pro infectis, de imm. Eccles. & Navar. in cons. 3, num. 9, par. 2, de spons. Præterea in Eccles. S. Joannis Later. S. Petri, & S. Mariæ Majoris de Urbe, & earum singulis est dignitas Archipresbyteralis, quæ Cardinalibus
16 t per Papam confertur cum ordinaria jurisdictione conferendi, visitandi, & corrigendi, qui post Pontificalem primam habent dignitatem, & in eisdem Ecclesiis solum Papam habent superiorem, & tenentur per se ipsos, vel substitutos, animarum curam gerere, ut cap. perlectis, §. Ar-

chipresbyter, 26, dist. & cap. officium, de off. Archipresb. Secundum locum t obtinent Legati, quorum tria sunt genera, de Latere, Missi, & Nati, Guid. Pap. in rubr. de off. leg. Saphil. eod. tit. n. 1, & Specul. de leg. §. superest videre, in princip. lib. 1, par. 1.

18 Legati t de latere sunt Cardinal. qui primum locum obtinent, & eisdem legatione durante, idem honor, sicut Papæ, est exhibendus, gloss. 2, in cap. qua de causa, 2, q. 4. Felin. in cap. mandata, num. 1, de presumpt. & Specul. d. §. sequitur videre, n. 2, & ipsi videntur habere jurisdictionem ordinariam. Abb. in cap. novit, num. 2, & in cap. fin. num. 2, de off. leg. gloss. in cap. Legatos, in verb. Proconsulum, in fine, & in verb. reputantes, eod. tit. in 6, & Specul. de leg. §. nunc ostendendum, num. 54, lib. 1, par. 1, possuntque conferre beneficia, quæ conferre non possunt Legati missi sine speciali Sedis Apostolicæ facultate, c. 1, de off. in 6, & Compostell. in cap. dilectus, num. 5, eod. tit.

19 Legati missi t ad certas Provincias non Cardinales sunt, quibus committitur legationis officium, Specul. d. §. sequitur videre, num. 3, & regulariter vocantur Nuncii, qui omiſſa disputatione, an de jure communi antiquo in Provincia eis commissi, habeant ordinariam jurisdictionem, de qua per Specul. eod. tit. §. superest videre, num. 2, & 3, hodie nec Legati de latere in cognitione causarum habent ordinariam jurisdictionem, quæ illis tribuitur, ut legitur in facultatibus Clementis Papæ VIII. dum Cardinalatus fungeretur officio ad Regnum Poloniæ Legati, ubi ad causas Ecclesiasticas, prophanas, civiles, criminales, & mixtas ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, sine præjudi-

cio Ordinatorum, quo ad causas huiusmodi, in prima instantia coram eis iuxta eiusdem Conc. Trid. decretum, cognoscendas, & cap. *habuit facultatem*, ut in litteris sub dat. Rom. anno 1588, 10 Kal. Junii, de quibus in 2. par. Bull. Sixti Papæ V. c. 35 §. Necnon horum, & Sacri Conc. decretis ita caveretur. Legati ¶ quoque etiam de latere, Nuncii, Gubern. Ecclesiast. aut alii quarumcunq; facultatum vigore, non solum Episc. in prædictis causis impedire, aut aliquo modo eorum jurisdictionem nis præcipere, aut turbare non præsumant, sed nec etiam contra clericos, aliasve personas Ecclesiast. nisi Episc. prius requisito eoque negligente, procedant, aliàs eorum processus, ordinationesve nullius momenti sint. atque ad damni satisfactionem partibus illati teneantur, ut in cap. 20, §. *Legati quoque, sess. 24. de reformat.* Et non creditur ¶ Nuncio Apostolico, nisi ostensis litteris suæ facultatis, ut est rex. in c. 1. §. *sanè in Extravag. com. de elect.* Bartol. in l. *unic. num. 2. C. de mar. princip.* & ibi Dec. *num. 15* & Fed. de Sen. *consil. 251. num. 1.* cum enim agatur de interesse Episcoporum, in quorum diocesanos jurisdictionem exercere debent, illis, quorum interest, facultas est edenda, quia cum Nunciis Apostol. plures facultates ad voluntariam jurisdictionem spectantes concedantur, ut beneficia conferendi, dummodò secundum communem æstimationem valorem annum 24. ducat, non excedant, non tamen in Cathedralibus. Ecclesiis, ac ut plurimum nec in Collegiatis, minusque beneficia regularia, monitorialesque litteras in forma: Significavit, dispensationes extra tempora pro arêtatis, & in aliquibus casibus absolvendi, illa clausula, quod inferere

non teneatur, respicit similes provisiones in quibus facultas non est inferenda, & non sequitur: non est inferenda, ergo nec edenda, quia aliud est inferere, & aliud edere, & ex diversis non fit illatio, l. *Papinianus exuli, ff. de minor.* Quando enim agitur de præjudicio tertii, tunc, nec Cardinali asserenti se legatum, creditur, nisi ostensis litteris suæ legationis, ut post plures per ipsum citatos tenet Farinac. in *tract. de test. q. 63, c. 2, n. 64* & quando absque illius editione in Regno, seu Provincia ei commissâ, habetur, & reputatur pro Nuncio, postquam à Rege, ¶ vel Principe, ad quem fuit missus, dignoscitur admissus, & receptus; tunc absque ostensione litterarum habebitur ab omnibus pro Nuncio, in his quæ ad Nunciaturæ officium, & jure legationis spectant, secus, quo ad alia, quæ speciale mandatum requirunt, ut distinguit Staphil. *qual. deb. ff. leg. n. 10.* & in concernentibus jurisdictionem, in quibus non creditur Nuncio, nisi ostensis litteris ex supra allegatis, c. *nobilissimus*, junct. *glos. 97. dist. Abb. in cap. quod super his, n. 5.* & Felin. *n. 9. de fide instr. licet autem Staphil. ubi supra. nu. 12.* teneat, quod, si Legatus habeat in facultatibus, quod non teneatur inferere, vel ostendere facultates, stabitur assertionis suæ, argumento statuti disponentis, quod statur juramento officialis, ibi loquitur de Legato de latere, & sic de Cardinali, non de Nuncio, & argumentum, quod statur juramento officialis, non procedit in assertionem Nuncii sine juramento, cui non est credendum, quia in causa propria nemo est idoneus testis, c. *si testos*, §. *item omnibus*, 4. q. 3. c. *in super. in fi.* & ibi Abb. *nu. 6. de testi.* tantò minus, quia unicus & unicus testis non probat, c. *veniens*, & c. *licet.*

licet, i. eod. tit. etiam si præficialis curiæ ho-
 nore præfulgeat, d. cap. si testes, §. jurisju-
 ran. & etiam, quod sit Cardinalis, † quan-
 do agitur de alterius præjudicio, ei soli non
 creditur, Abb. in cap. quod super his, num. 5.
 vers. si tamen aliquid, & Felin. nu. 12. vers.
 tertia conclusio, de fide instr. In his autem
 in quibus creditur Legatis de latere, non
 ereditur Nunciis, quia sunt inferiores in
 absentia Papæ, ut ibi per Abb. vers. infe-
 riori verò, & Felin. num. 8. vers. quod au-
 tem, & num. 12. in prin. mihi enim contingit
 in facto, quod prætendens Nuncius
 Apostolicus conferre beneficium in Me-
 tropolitana Ecclesia Provinciæ suæ lega-
 tionis in mense reservato, tunc vacans, op-
 ponente capitulo ejusdem Ecclesiæ de de-
 fectu facultatis, quam nunquam edere
 voluit, asserens, non teneri, affirmans in
 Cathedralibus, etiam Metropolitanis,
 conferendi facultatem habere, illamque
 edere non teneri, quam mihi tandem ad
 partem legendam exhibuit, ea lecta, reperi
 24 facultatem conferendi † cum expressa li-
 mitatione, non tamen in Cathedralibus,
 quapropter abstinuit à collatione, & vidi
 facultates Nunciorum quandoque im-
 pressas, & omnibus apud Bibliopolas ve-
 nales, & aliquando apud alios ita custodi-
 ras, & occultas teneri, quod eorum dicto,
 quod in illis facultatibus contineretur,
 standum videbatur, & nihilominus casu,
 quod de eorum provisionibus, & concessio-
 nibus in Rota disputari contingat, om-
 nino facultas est exhibenda, cum præser-
 tim Nuncii beneficia sine speciali facultate
 conferre non possint, d. c. 1. de off. leg. in 6.
 & tunc non sufficit, quod in litteris colla-
 tionis legatur, fuisse factam vigore facultatis
 eidem Apostol. auctoritate attributæ,

quia non creditur referenti, nisi constet de
 relato, aub. si quis in aliquo, c. de eden. &
 in causis pendentibus in Rot. producuntur.

25 Legati rati sunt, † qui habent legationis
 officium vigore dignitatum ex privilegio
 Apostolico indultum, ut Archiepiscopus
 Cantuarion. & Eboracev. in Anglia, Re-
 men. in Francia, & in Italia Pisarum, c. 1.
 de off. leg. & ibi Abb. num. 1. & 2. ubi Seb.
 Sap. in add. gloss. in cap. 1. ver. Ecclesiarum,
 eod. tit. in 6. & Compost. in rubr. de off.
 leg. & de Legatorum facultate habetur per
 Doct. tot. tit. de off. leg. Felin. in d. cap. quod
 super his, num. 8, 9, 10, 11, & 12, & plene
 per Spec. in d. 1. par. lib. 1. de leg.

26 Tertius † est ordo Episcoporum qua-
 dripartitus in Patriarchas, Primate, Ar-
 chiepiscopos, & Episcopos, cap. clericos, §.
 ordo verò, 21, dist. cap. unic. §. final. de stat.
 reg. in 6. Concil. Trident. in cap. 1, §. ne ve-
 rò, de reform. sess. 23. & Pius V. in Bull. Ro-
 man. cap. 115, circa princip. Patriarchæ

27 principales † sunt quatuor, Constantino-
 politanus, Alexandrinus, Antiochenus, &
 Hierosolymitanus, cap. clericos, & ibi gloss.
 in ver. in Patriarchis, 21, dist. & cap. final.
 21, dist. præter Romanum Pontificem,
 qui Basilicæ Lateranensis est Patriarcha,
 cap. in nomine Domini, in princip. 23, dist.
 & est Patriarcha Patriarcharum, quorum

28 Constantinopolitanus † post Papam pri-
 mum locum obtinet, d. cap. Sacrosancti, in
 fine, & cap. Constantinopolitana, 22, dist. se-
 cundum, Alexandrinus, tertio, Antioche-
 nus, quarto, Hierosolymitanus, & quod
 post Romanam Ecclesiam, quæ mater uni-
 versorum Christi fidelium est & magistra,
 Constantinopolitana primum, Alexantri-
 na secundum, Antiochena tertium, & Hie-
 rosolymitana quartum locum obtineant,

fuit diffinitum in Conc. Lateranen. cap. 5, de ord. sed. Patriarch. cap. renovantes, & cap. nal. ead. distin. 22. Alii Patriarchæ sunt Aquileien. Gradenfis in Istria, Venetiarum, & Lugdunen. qui apud Lugdunen. Primas nuncupatur, & licet Primas
 29 res à Patriarchis nomine differant, † tamen idem est officium, quia Episcopi ab Archiepiscopis ad Primates appellant, cap. 1, 99, distin. gloss. in cap. univ. §. final. in ver. Patriarchis, de stat. reg. in 6, & Rebuff. in sua pract. benef. de devol. num. 24, sed non habent locum cum cæteris Patriarchis, Archiepiscopi quandoque, & patriarchæ nuncupantur, l. jubemus nulli, & ibi, gloss. 2, c. de sacrosanct. Eccles. & auth. de Eccles. tit. in princip. Urbes verò, ac loca, in quibus Primates præsidere debent, non à modernis, sed multis ante adventum Christi statutæ sunt temporibus, quarum primates gentiles etiam pro majoribus negotiis appellabant. In ipsis verò Urbibus post adventum Christi Apostoli, & eorum successores, Patriarchas, & Primates posuerunt, & Beatus Petrus in illis civitatibus, in quibus olim apud Ethnicos primi Flamines eorum, atque primi legis doctores erant, Episcopos, Patriarchas, vel
 32 Primates poni præcepit, qui reliquorum causas Episcoporum, & majora negotia in fide agitent: in illis autem, in quibus dudum apud prædictos Ethnicos erant eorum Archiflamines, Archiepiscopos institui mandavit. In singulis verò reliquis Civitatibus singulos, & non plures Episcopos constitui præcepit, qui Episcoporum tantum vocabula sortirentur, ut cap. 2, & 3, 80, dist. & gloss. in cap. 2, 13 q. 1. Parochialium vero fines, ac terminos Dionysius Papa distinxit, & divisit, ut d. cap. 2,

ubi etiam gloss. 13, q. 1, cap. pastoralis, de his, qua sil. à pralat. & Bertran in consi: 350, num. 1, par: 2. atque modernis temporibus indivisæ reperiuntur, Conc. Trident: dividi mandavit, ut cap: 13, de reform: sess: 24. Archiepiscopis autem sollicitudo totius Provinciae est commissa, d. cap. clericos, §. ordo verò, 21, distin. & causas appellationum ab Episcopis suis suffraganeis interpositas cognoscere possunt, sed in propria Diocesi tantum, cap. 1, & cap. ut litigante, de off. ord. in 6, & cap: nullus Primas 9, q. 2.

30 Aliæ sunt dignitates, † ut Abbatales, quarum Abbates, etiam exempti, & habentes jura Episcopalia, & Diocesi, tenentur Episcopo reverentiam exhibere, Felin. in cap. conquerente, num: 1, de off. ind. ord. & Cassan. in cathal. glo: mun: 4, par: 27, consid: in princip: & 31, consid. circa medium.

31 Ipsique Abbates regulares † præferuntur cæteris clericis, & aliis Episcopo inferioribus in dignitatibus Ecclesiasticis sæcularibus constitutis Abb: in cap: decernimus, num: 2, & ibi Zach: in apostil. de jud. & post Dec: ibi Gemin: & Bal. quos citat, tenet Cassan: eadem par: 4, consid. 32, in princip. Inter Abbates autem quatuor generales ordinum capita, † videlicet Sauti Benedicti, Cluniacen. Cistercien. & Præmonstraten. omnibus aliis Abbatibus præferuntur, ut per eund. Cassan: d. par. 4, 31, consid. Abbates enim veniunt appellatione Prælatorum, ut per Abb. eod. num. 2. Quò autem præcedant aliis dignitatibus Ecclesiasticis sæcularibus post Episcopalem, procedit quando Dignitates. & canonici Ecclesiæ Cathedralis collegialiter non incedunt, † quia collegialiter Cathedralis Ecclesiam repræsentant, & tunc præstolasti, numer. 4, vers. fallit. 3, de re-scripto.

script: & Cassan: eadem par. 4, considerat: 32.

34 Dignitatem † habent etiam Protonotarij, quorum alij ordinarij, & alij supernumerarij: Protonotarij ordinarij sunt participantes, qui habent officium Protonotariatus cum fructibus, qui ex eo in Romana curia percipiuntur: extraordinarij verò ad honores, & dignitatem Prælaturæ sunt creati, qui rochetum portare possunt. Protonotariatus autem est dignitas, † cum Protonotarij sint notarij Pape, ut cap: 2, & cap. cum redemptor, 12, q. 2, gloss. 1, in cap. scriptum de elect. & isti et-

iam quibuscunque Canonice, & dignitatibus non tamen Capitulariter incedentibus præferuntur, ut per Cassan, loco supradictato, consid. 29. ubi de dignitatibus Romæ Curie, & alijs copiosè scripsit in prædicta parte 4. per totam, quod puto distinguendum, quia aut Protonotarius extraordinarius est in habitu prælaturæ, & tunc extra ecclesiam præcedit alias dignitates sine prælatura, secus si est sumendus in simplici habitu Sacerdotali, in quo præsumitur simplex persona ecclesiastica, nisi aliàs sit persona gravis, & nota, quo casu habitus non attenditur.

DE ELECTIONE EPISCOPORVM, & qualitatibus in eis requisitis. Cap. III.

S V M M A R I V M.

1 Episcopi, quomodo eligantur.	13 Litteratura conveniens sufficit, & quæ alia qualitates in Episcopo requirantur.
2 Episcopatus Fossanen. est juris patrimonialis Serenissimi Ducis Sabaudia.	14 Episcopatus est onus Angelicis humeris formidandum.
3 Electio, & nominatio idem sunt.	15 Processus super concernentibus cathedrali Civitatem, & diocesim, quomodo formandus.
4 Praconizatio quid sit.	16 Fidei professio ab Episcopis promovendis emittenda.
5 Episcopi, quomodo confirmantur.	17 Processus promovendorum ad Episcopatum, quomodo subscribantur.
6 Cedula consistorialis, quid sit.	18 Cedula pro Episcopis promovendis Cardinalibus danda, quid continere debeant.
7 Aetas triginta annorum completorum in Episcopo requiritur.	19 Cedula consistorialis quomodo expediatur.
8 Illegitimus est inhabilis ad Episcopatum.	20 Episcopi quomodo ordinentur.
9 Episcopus promovendus per sex menses ante debet in sacris esse constitutus, & doctor, aut licentiatus.	21 Episcopi, quando acquirant ordinariam jurisdictionem.
10 Privilegium doctoratus non facit doctorem.	
11 Examen promovendorum ad Episcopatum, fieri debet.	
12 Episcopi sunt parochi parochorum.	